

SAMENVATTING

106249 - 14.08 Instemmingsgeschil - artikel 12 lid 1 onder b Wms (samenstelling van de formatie);
VO

De PMR heeft instemming onthouden aan het formatieplan 2014-2015. De begroting voor dat jaar bevat een taakstellende bezuiniging op de kosten van het onderwijzend personeel.

Volgens het bevoegd gezag leidt niet alleen een dalend aantal leerlingen tot een afnemende behoefte aan docenten, maar zit de school ook ruim in het onderwijzend personeel als gevolg van een ruimhartig taakbeleid. Verder is het plan gebaseerd op globale meerjarenramingen en de prognose van het aantal leerlingen. De PMR stelt dat de meerjarenbegroting en het gewijzigde taakbeleid ten onrechte niet eerst aan haar zijn voorgelegd. Ook beschikt de school over forse reserves, neemt het leerlingenaantal op korte termijn weer toe en kan nog bezuinigd worden op het management.

Er bestaat een grote mate van samenhang tussen het taakbeleid van de school en het formatieplan. Uit de toelichting op het voorgestelde formatieplan blijkt dat wijziging in de taakverdeling en de taakbelasting van het personeel vereist zijn om tot de voorgestelde formatie van onderwijzend personeel te kunnen komen. Deze wijzigingen heeft het bevoegd gezag echter nog niet ter instemming aan de PMR voorgelegd. De facto zou het verlenen van vervangende instemming door de Commissie met het door het bevoegd gezag voorgestelde formatieplan betekenen dat ook vervangende instemming met het aan het formatieplan ten grondslag liggende - gewijzigde - taakbeleid zou worden gegeven. Daarom kan het verlenen van vervangende instemming aan het formatieplan niet aan de orde zijn. Ook voldoet het formatieplan niet aan de daaraan te stellen eisen omdat daarin de verdeling van de functies naar aard en salarisschaal, de te verwachten of geplande ontwikkelingen daarin en de inzet van specifiek ten behoeve van de formatie ter beschikking staande middelen niet mogen ontbreken.

De PMR heeft in redelijkheid instemming aan het voorgenomen formatieplan kunnen onthouden en er zijn geen zwaarwegende omstandigheden die het voorstel rechtvaardigen.

106249

UITSPRAAK

in het geding tussen:

het College van Bestuur van A te **B**, verzoeker, hierna te noemen het bevoegd gezag

en

de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad van C, verweerster, hierna te noemen de PMR

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift met bijlagen van 9 mei 2014, ingekomen diezelfde dag en aangevuld op 25 juni 2014, heeft het bevoegd gezag een instemmingsgeschil aan de Commissie voorgelegd met betrekking tot het onthouden van instemming door de PMR aan het voorgenomen besluit van het bevoegd gezag tot vaststelling van het formatieplan 2014-2015.

De PMR heeft een verzoekschrift met bijlagen ingediend, ingekomen op 10 juni 2014.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 3 juli 2014 te Utrecht.

Het bevoegd gezag werd ter zitting vertegenwoordigd door D, voorzitter van het College van Bestuur, en E, stafmedewerker integraal personeelsbeleid.

De PMR werd ter zitting vertegenwoordigd door F en G, leden.
Beide partijen hebben een pleitnotitie overgelegd.
Op 15 juli 2014 heeft de Commissie partijen schriftelijk op de hoogte gebracht van het dictum van deze uitspraak.
De inhoud van voornoemde stukken geldt als hier herhaald en ingelast.

2. DE FEITEN

A is een school voor havo en vwo. De afgelopen jaren schommelt het aantal leerlingen rond de 1500. A is één school onder één bestuur en heeft een open-oecumenische achtergrond. Bij brief van 4 april 2014 heeft het bevoegd gezag de PMR verzocht in te stemmen met het formatieplan 2014-2015. De begroting voor dat jaar bevat een taakstellende bezuiniging van € 520.000. Deze besparing zou behaald moeten worden door te bezuinigen op de kosten van het onderwijzend personeel. In zijn vergadering van 14 april 2014 heeft de PMR besloten instemming te onthouden aan het voorgestelde formatieplan. Op 9 mei 2014 heeft het bevoegd gezag een instemmingsgeschied aan de Commissie voorgelegd.

3. HET STANDPUNT VAN HET BEVOEGD GEZAG

Het bevoegd gezag stelt zich op het standpunt dat de PMR niet in redelijkheid instemming aan het voorgestelde formatieplan heeft kunnen onthouden. De school lijdt al sinds 2008 structureel verlies en aan structurele bezuinigingen valt daarom niet te ontkomen. Het ligt daarbij voor de hand om het oog te richten op het onderwijzend personeel. Niet alleen leidt een dalend aantal leerlingen tot een afnemende behoefte aan docenten, maar ook zit de school ruim in het onderwijzend personeel als gevolg van een ruimhartig taakbeleid. Vandaar dat het bevoegd gezag voorstellen heeft gedaan om de normen binnen het taakbeleid van de school aan te passen en een aantal taken te laten vervallen. Daarbij wordt het systeem van het taakbeleid niet gewijzigd en ook worden de in de cao vo aangegeven grenzen niet overschreden. Een meerderheid van het personeel heeft, daarnaar gevraagd door het bevoegd gezag, de voorstellen als onontkoombaar geaccepteerd. Op basis van dit bijgestelde taakbeleid heeft het bevoegd gezag het concept-formatieplan 2014-2015 opgesteld. Verder is het plan gebaseerd op globale meerjarenramingen en de prognose van het aantal leerlingen. Aan het ontwikkelen van meerjarig financieel beleid is het bevoegd gezag als gevolg van strubbelingen met de (P)MR niet toegekomen. De PMR weigert om mee te denken, laat staan in te stemmen met enige verandering die leidt tot een bezuiniging op het onderwijzend personeel. Zonder veranderingen lukt het echter niet om een structureel gezonde financiële situatie te bereiken, aldus het bevoegd gezag.

4. HET STANDPUNT VAN DE PMR

De PMR stelt dat de basis voor het voorgestelde formatieplan is gelegen in de meerjarenbegroting van de school. Deze begroting is ten onrechte niet eerst ter advisering aan de medezeggenschapsraad voorgelegd. Uit die begroting blijkt overigens wel dat de school over forse reserves beschikt. Deze reserves kunnen volgens de PMR gedeeltelijk worden aangewend om een magere periode met een teruglopend aantal leerlingen te overbruggen. Op korte termijn stijgt het aantal leerlingen volgens de prognose weer en het is in die situatie niet voor de hand liggend om in de formatie onderwijzend personeel te snijden. Ook zijn de wijzigingen in het taakbeleid niet ter instemming voorgelegd aan de PMR en het voltallige personeel. In het formatieplan is het onderwijsondersteunend personeel (OOP) niet opgenomen. Voorts bestrijdt de PMR de stelling van het bevoegd gezag dat het onderwijzend personeel op de school duurder is dan dat op vergelijkbare scholen. Het is juist het management dat de afgelopen jaren fors duurder is

geworden. Het ligt daarom meer in de rede op management te bezuinigen dan op het onderwijzend personeel, aldus de PMR.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid van de Commissie en de ontvankelijkheid van het verzoek

Op grond van artikel 31 aanhef en onder a Wms is de Commissie bevoegd van een geschil kennis te nemen indien het bevoegd gezag ten aanzien van een te nemen besluit dat ingevolge de Wms dan wel het geldende medezeggenschapsreglement instemming behoeft, de vereiste instemming niet heeft verworven en het bevoegd gezag zijn voorstel wenst te handhaven.

Op grond van artikel 23, aanhef en onder b medezeggenschapsreglement, dat gelijklopend is aan artikel 12, aanhef en onder b Wms, behoeft het bevoegd gezag voorafgaande instemming van de PMR voor elk te nemen besluit met betrekking tot de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie. Het bevoegd gezag heeft de PMR verzocht in te stemmen met het voorgestelde formatieplan. De PMR heeft instemming onthouden aan het voorstel en het bevoegd gezag wenst zijn voorstel te handhaven. Het bevoegd gezag heeft voorts zijn verzoek tot behandeling van het geschil binnen de in artikel 32 lid 1 Wms gestelde termijn bij de Commissie ingediend.

Op grond van het bovenstaande is de Commissie bevoegd kennis te nemen van het geschil en is het bevoegd gezag ontvankelijk in het verzoek.

Het toetsingskader

Op grond van artikel 32 lid 3 Wms beoordeelt de Commissie of de PMR in redelijkheid tot het onthouden van instemming heeft kunnen komen of dat sprake is van bepaalde zwaarwegende omstandigheden die het voorstel van het bevoegd gezag rechtvaardigen.

Het geschil

Alvorens tot een oordeel te komen over de redelijkheid van het onthouden van instemming aan het voorgestelde formatieplan merkt de Commissie op dat haar uit het dossier en tijdens de mondelinge behandeling van het geschil is gebleken dat er sprake is van diepgaande verschillen van inzicht tussen het bevoegd gezag en de PMR. Het is partijen in de afgelopen jaren niet gelukt om deze verschillen te overbruggen en op een vruchtbare wijze met elkaar te communiceren. Het spreekt voor zich dat het proces van medezeggenschap in een dergelijke sfeer van gebrek aan wederzijds vertrouwen en respect niet kan gedijen. Omdat de geconstateerde verschillen van inzicht niet kunnen worden overbrugd door bemiddeling, heeft de Commissie geen poging tot bemiddeling in het voorliggende geschil ondernomen, welke bevoegdheid haar in artikel 32 lid 3 Wms is toegekend. Niettemin hecht de Commissie er aan partijen in overweging te geven om met behulp van (een) professionele derde(n) de communicatie in het medezeggenschapsproces op een zodanig peil te brengen dat aan dat proces invulling kan worden gegeven op een wijze die de wetgever voor ogen heeft gestaan bij het opstellen van de Wms.

Ten gronde overweegt de Commissie dat er in het algemeen een grote mate van samenhang bestaat tussen het taakbeleid van de school en het formatieplan. Ook de hoofdlijnen van meerjarig financieel beleid spelen een rol bij het vaststellen van de uitgangspunten voor het formatieplan. Vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van meerjarig financieel beleid en vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting van het personeel zijn op grond van de artikelen 11 aanhef en onder b, respectievelijk 12 aanhef en onder h Wms aangelegenheden die aan medezeggenschap onderhevig zijn. Uit de toelichting op het voorgestelde formatieplan blijkt dat wijziging in de taakverdeling en de taakbelasting van het personeel vereist zijn om tot de voorgestelde formatie van onderwijzend personeel te kunnen komen. Ook een vermindering van

het aantal voor niet-lesgebonden taken bestemde uren vormt naar het oordeel van de Commissie een wijziging van de taakverdeling en taakbelasting van het personeel. Deze wijzigingen binnen het taakbeleid heeft het bevoegd gezag echter nog niet ter instemming aan de PMR voorgelegd. De facto zou het verlenen van vervangende instemming door de Commissie met het door het bevoegd gezag voorgestelde formatieplan betekenen dat ook vervangende instemming met het aan het formatieplan ten grondslag liggende – gewijzigde – taakbeleid zou worden gegeven. Omdat het vaststellen of wijzigen van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting van het personeel niet vooraf ter instemming aan de PMR is voorgelegd, kan het verlenen van vervangende instemming met de vaststelling van het formatieplan naar het oordeel van de Commissie niet aan de orde zijn.

Daar komt nog bij dat het ter instemming aan de PMR voorgelegde formatieplan nagenoeg uitsluitend handelt over het onderwijzend personeel, terwijl niet onderwijzend personeel en management daarin niet mogen ontbreken om van een formatieplan te kunnen spreken. Ook wat betreft de formatie onderwijzend personeel voldoet het formatieplan niet aan de daaraan te stellen eisen omdat daarin de verdeling van de functies naar aard en salarisschaal, de te verwachten of geplande ontwikkelingen daarin en de inzet van specifiek ten behoeve van de formatie ter beschikking staande middelen niet mogen ontbreken.

Gelet op voorgaande overwegingen is de Commissie van oordeel dat de PMR in redelijkheid instemming aan het voorgestelde formatieplan 2014-2015 heeft kunnen onthouden.

Zwaarwegende omstandigheden die het voorstel van het bevoegd gezag rechtvaardigen zijn niet aangevoerd, noch is daarvan op een andere wijze gebleken.

6. UITSpraak

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie dat de PMR in redelijkheid instemming aan het voorgestelde besluit tot vaststelling van het formatieplan 2014-2015 heeft kunnen onthouden. Voorts is er geen sprake van zwaarwegende omstandigheden die het voorstel van het bevoegd gezag rechtvaardigen.

Aldus vastgesteld te Utrecht op 15 juli 2014 (en aan partijen verzonden op 28 augustus 2014) door mr. D.J.B. de Wolff, voorzitter, drs. K.A. Kool en prof. mr. D. Mentink, leden, in aanwezigheid van mr. M. Smulders, secretaris.

mr. D.J.B. de Wolff
voorzitter

mr. M. Smulders
secretaris

Tegen deze uitspraak staat op grond van artikel 36 lid 3 Wms beroep open bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam. Het beroep wordt ingediend binnen een maand nadat het bevoegd gezag dan wel de PMR van de uitspraak op de hoogte is gesteld.

Op grond van artikel 36 lid 4 Wms kan het beroep uitsluitend worden ingesteld ter zake dat de Commissie een onjuiste toepassing heeft gegeven aan het bepaalde in de wet.